

Titel: Tanker til Fabriqvers Anleg og Vedligeholdelse, De Fattiges Fortieneste ved dem i Almindelighed, og De fattige Stiftelsers Forbedring til mere Nytte for Landet og dem selv, end hidindtil. Skreven til Fordeel for de Arbeydsomme Fattige.

Citation: "Tanker til Fabriqvers Anleg og Vedligeholdelse, De Fattiges Fortieneste ved dem i Almindelighed, og De fattige Stiftelsers Forbedring til mere Nytte for Landet og dem selv, end hidindtil. Skreven til Fordeel for de Arbeydsomme Fattige.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 7*, A.H. Godiches Efterleverske, 1771, s. 12. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-1_007-shoot-w1_007_010_p12_bZONE1399105/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 7

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

3. Linnede Fabriquer ere de meest magt paa-
liggende, siden det er hvert Menneſſes brug, og
ſaadanne Artikler der med nogle Lønder Guld
aartlig beriger vore Naboer paa vores Reg-
ning til dobbelt Skade for Landet baade ved
Pengenes Tab, der udgaaer og Arbejds Løn-
nen, ſom vore Fattige maae ſavne; og paa
diſſe høiſtformedne Manufacturer har ingen
endnu gjort Begyndelſe, uden jeg ſkal regne
hiemmegjorte Væredet, der kommer fra Pro-
vincerne og gøres af private Folk; men hvor-
vidt det forſlaaer, ſees af den store Mængde
her aartlig indføres fra Holland og utallige
Indiſke Støder, hvilke vi næſten for ſamme
Priis kunde giere her, naar vi forſtod at ind-
rette dem til lige Brug. At beſitte os ſelv
paa Her-Nøling ſkal ikke kunde ſkee uden ved
Tvang; godt er det, naar Sædmanden af
frie Villie falder derpaa. Men det synes
ellers, ſom den store Verdens Styreere har
tillagt hvert Land ſine Fordeele, for derved at
vedligeholde Communication imellem det
menneſkelige Kien; tilmed er det jo ikke mere
til Skade for dette ſlags Fabriquer at forſkrive
Her, end for de andre, naar til dem ſkal
forſkrives Silke og Uld; naar man alſaa for-
bigaaer Her-Nølingen i Landet, ſaa bliver

et